

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2307208306
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2307208306.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Anton Jaček a JUDr. Peter Duman, v spore žalobcu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Horné Saliby, IČO: 34 013 865, so sídlom Horné Saliby č. 871, zastúpeného advokátskou kanceláriou: MAPLE & FISH, s.r.o., IČO: 36 718 432, so sídlom Žižkova 22B, Bratislava, proti žalovanému 2: LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Námestie SNP 8, Banská Bystrica, zastúpeného advokátom: JUDr. Pavol Halaj, so sídlom Námestie slobody 2, Revúca, o vydanie nehnuteľnosti, o trovách konania, na odvolanie žalobcu a žalovaného 2 proti uzneseniu Okresného súdu Galanta z 19.08.2013, č. k. 6C/252/2007-440 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolanie žalobcu odmieta .
- II. Odvolanie žalovaného voči výroku I napadnutého uznesenia odmieta.
- III. Napadnuté uznesenie vo výroku II potvrdzuje.
- IV. Žalobcovi priznáva voči žalovanému 2 nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zrušil uznesenie súdu prvej inštancie pod č. k. 6C/252/2007-411 z 10.01.2012 (výrok I) a zaviazal žalobcu (navrhovateľa) zaplatiť žalovanému 2 (odporcovi v 2. rade) k rukám jeho právneho zástupcu trovy právneho zastúpenia vo výške 123,41 Eur (výrok II).

2. Súd vecne argumentoval tým, že po opätovnom posúdení veci dospel k záveru, že nariadenie a vykonanie znaleckého dokazovania na účely ohodnotenia nehnuteľností z dôvodu rozhodnutia o trovách konania považuje za neúčelné a nehospodárne. Poukazuje na tú skutočnosť, že podanie zo strany žalobcu z 25.04.2007 nespĺňalo náležitosti riadnej žaloby, keďže petit žaloby bol nejasný, neurčitý a nevykonateľný. Aj samotný žalovaný 2 vo svojom vyjadrení z 26.06.2007 uviedol, že petit je neurčitý a príslušná správa katastra by nebola schopná zapísať vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v prospech žalobcu. Je zrejmé, že z petitu žaloby (v podaní z 25.04.2007) nemožno posúdiť, ktorých nehnuteľností sa žalobca domáhal vydať, v akej výmere a na základe uvedeného potom ani nariadené znalecké dokazovanie neodstráni rozpor medzi tým, čoho sa žalobca domáhal v žalobe z 25.04.2007, o ktoré nehnuteľnosti v skutočnosti išlo a v akej boli hodnote. Za daného stavu, keď ani z rozhodnutí odvolacích súdov nevyplýva povinnosť súdu prvého stupňa nariadiť znalecké dokazovanie, a odvolací súd vo svojom rozhodnutí pod č. k. 24Co 131/2010-385 z 28.09.2010 uviedol, že v ďalšom bude podľa potreby povinnosťou súdu doplniť dokazovanie na zistenie hodnoty predmetných nehnuteľností a už i po posúdení argumentov obsiahnutých v odvolaní žalobcu vo veci opätovne rozhodne, súd prvej inštancie dospel k názoru, že nariadenie znaleckého dokazovania na účely ohodnotenia nehnuteľností, ktorých vydania sa žalobca domáhal vo svojej žalobe voči žalovanému 2, je neúčelné a vzhľadom na už

vyššie uvedený záver o nejasnosti podania nehospodárny a zbytočný. Z uvedeného dôvodu potom zrušil uznesenie súdu prvého stupňa pod č. k. 6C 252/2007-411 z 10.01.2012. Vzhľadom na to bolo potrebné rozhodnúť o trovách konania podľa § 146 ods. 1 písm. c) resp. § 146 ods. 2 OSP a posúdiť žiadosť žalobcu, aby sa prihliadlo na ust. § 150 ods. 1 OSP. Prvoinštančný súd sa stotožnil s názorom žalovaného 2. Je zjavné, že žalobca pochybil, ak žaloval okrem žalovaného 1 (odporcu v 1. rade) aj ďalšie tri subjekty, voči ktorým bolo konanie zastavené. Z úradnej činnosti súdu prvej inštancie je však známe, že žalobca vo viacerých prípadoch žaloval žalovaného 2 a vzhľadom na množstvo predžalobných výziev, ktoré zjavne neboli určité a jasné, žalovaný 2 ani nemohol na tieto reagovať. Je tiež zrejmé, že žalobca mal dostatok času dať si vyhotoviť geometrický plán, a to ešte pred podaním žaloby, aby sám mohol posúdiť, ktoré nehnuteľnosti mu podľa jeho názoru patria. Zákon č. 161/2005 Z. z. bol totiž publikovaný v Zbierke zákonov dňa 26.04.2005 a účinný bol od 01.05.2005, hoci žalobca doručil žalobu súdu 25.04.2007. Zároveň by bolo nespravodlivé, aby vzhľadom na uvedené a napriek tomu, že žalovaný 2 nezávil, že konanie sa voči nemu zastavilo, znášal náklady na svoju obranu. V danom prípade nie je namieste aplikovať ust. § 150 ods. 1 OSP a vzhľadom na to, že žalovaný 2 nezávil, že sa konanie voči nemu zastavilo, prvoinštančný súd pri trovách konania rozhodol podľa ust. § 146 ods. 2 vety prvej OSP a žalovanému 2 priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 123,41 Eur. Pri výpočte trov právneho zastúpenia vychádzal z § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z., keďže hodnotu veci požadovanej žalobcom v žalobe z 25.04.2007 nemožno zistiť. V roku 2007 bola výška hodnoty právneho úkonu [základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby - pozn. odvolacieho súdu] v zmysle ust. § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. vo výške 1.371,- Sk (45,51 Eur). Žalovaný 2 si na základe výzvy súdu vyčíslil trovy právneho zastúpenia za dva právne úkony (prevzatie a príprava pr. zastúpenia 25.05.2007 a vyjadrenie k žalobe 25.05.2007), režijný paušál za tieto úkony a 20 % DPH. Na základe uvedeného súd prvej inštancie priznal žalovanému 2 trovy právneho zastúpenia vo výške 123,41 Eur, ktoré pozostávajú zo sumy 91,02 Eur (2 x právny úkon po 45,51 Eur) + 11,82 Eur (2 x režijný paušál po 5,91Eur za úkony v r. 2007) + 20,57 Eur [20 % DPH zo sumy 102,84 Eur (91,02 Eur + 20,57 Eur)]. Keďže súd prvej inštancie pri vyčíslení trov právneho zastúpenia vychádzal na základe vyššie uvedených dôvodov z ust. § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z., nepriznal odporcovi ním vyčíslené trovy právneho zastúpenia vo výške 3.746,50 Eur, ktoré sa zakladali na ním vyčíslenej hodnote veci.

3. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie tak žalobca, ako aj žalovaný 2.

4. Žalobca vo svojom odvolaní uviedol, že uznesenie napáda v celom rozsahu a navrhol odvolaciemu súdu ho zmeniť tak, že žalovanému 2 neprizná náhradu trov konania. Z účelu reštitučného zákona je zrejmé, že štát mal záujem, aby oprávneným osobám sa dostalo aspoň čiastočné zadosťučinenie bez toho, aby im hrozil vznik ďalšej škody z titulu toho, že si uplatnili svoj nárok. V tomto prípade je daný dôvod hodný osobitného zreteľa predpokladaný § 150 OSP.

5. Žalovaný 2 vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zaujal názor, že v danom prípade treba rozhodnúť na základe úspechu v spore. Zásadu úspechu v spore dopĺňa zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie, ako to správne uzavrel súd prvej inštancie. Žalobca nesie zodpovednosť za zavinenie, ktorého následkom bolo zastavenie konania. Zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva, lebo potom by šlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Ak žalobca po podaní žaloby zistil, že žalovaný 2 nie je povinnou osobou vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom žaloby, treba pričítať zavinenie na zastavení konania výlučne žalobcovi. Žalovaný 2 považuje odvolanie podané žalobcom za nedôvodné v celom rozsahu.

6. Žalovaný svoje odvolanie proti uzneseniu odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. c), d) a f) OSP. Nesprávny je právny názor konajúceho súdu, že pre určenie výšky náhrady trov konania žalovanému 2 treba vychádzať z ust. § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z., pretože hodnotu veci požadovanej žalobcom nemožno zistiť. Na stotožnenie nehnuteľností zapísaných v bývalej pozemkovej knihe sa stav v katastri nehnuteľností slúži identifikácia, ktorú v posudzovanej veci nechal vyhotoviť žalobca príslušnou správou katastra. Z predloženej identifikácie je zrejmé, ktorých nehnuteľností sa žalobca domáhal vydať. Tieto nehnuteľnosti nepochybne majú svoju hodnotu vyjadriteľnú v peniazoch a túto hodnotu možno určiť. Hodnota znaleckého dokazovania je v porovnaní s hodnotou predmetu sporu bagateľná a ani v porovnaní s hodnotou vyčíslených trov konania žalovaného 2 nie je neprimerane vysoká. Žalovaný 2 je ochotný znášať trovy znaleckého dokazovania s tým, že v prípade úspechu budú tieto preddavkovo znášané trovy zahrnuté do náhrady trov konania priznaných žalovanému 2. Vyčíslenie

hodnoty predmetu sporu sa opiera o relevantné podklady - jednotkové ceny nehnuteľností žalovanému 2 poskytlo Národné lesnícke centrum, ktoré je znaleckou organizáciou. Žalovaný 2 poukazuje na rozhodovacia prax súdov, ktoré takéto vyčíslenie hodnoty predmetu sporu pre výpočet náhrady trov konania akceptujú. Žalovaný 2 výšku predmetu sporu vyčísliť a preukázal. Žalobca naproti tomu nepreukázal, že by hodnota predmetu sporu bola odlišná (nižšia) ako je uvedená vo vyčíslení žalovaného 2. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že žalovanému 2 prizná náhradu trov konania v súlade s predloženým vyčíslením. Alternatívne navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie, v rámci ktorého prvostupňový súd vykoná dokazovanie na účely určenia výšky hodnoty predmetu sporu a následne na základe takto objektívne ustálenej výšky prizná žalovanému 2 právo na náhradu trov konania voči žalobcovi podľa § 9 ods.1 § 1 ods. 1, 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného zaujal názor, že v tomto prípade by stanovenie hodnoty nehnuteľností bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami, ba dokonca by ich hodnotu nebolo možné objektívne určiť. Žalovaný 2 súdu nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by jednoznačne určil nehnuteľnosti, vo vzťahu ku ktorým žiada priznať náhradu trov konania, ani dôkaz, ktorým by stanovil presnú hodnotu dotknutých nehnuteľností. Z toho je zrejmé, že vyčíslenie trov konania žalovaným 2 je prinajmenšom pochybné a nepodložené. Žalobca nezavinil začatie konania ani jeho ďalší priebeh. Ak by totiž žalovaný 2 reagoval na výzvu žalobcu, bol ochotný pristúpiť k rokovaniu so žalobcom, už pred podaním žaloby vzniesol námietky, ktoré uplatnil až v konaní alebo aspoň žalobcu upozornil na rozpor jeho výzvy so skutočným stavom nehnuteľností, o ktorom mal vedomosť, k podaniu žaloby ani nemuselo dôjsť. Nakoľko žalovaný 2 až do začatia súdneho konania nevyvinul žiadnu aktivitu, žalobca nemal inú možnosť, ako si uplatniť svoj nárok žalobou na súde. Žalobca žalobu podával z opatrnosti v záujme zabrániť preklúzii jeho práva, pričom vychádzal z podkladov, ktoré mal v danom čase k dispozícii. Žalobca pri podaní žaloby mal objektívny dôvod domnievať sa, že jeho nárok je dôvodný vo vzťahu k všetkým žalovaným. Žalovaný 2 vystupuje v tomto prípade ako zástupca štátu, preto by sa mal snažiť o dosiahnutie cieľov, ktoré štát sleduje. Žalovaný 2 však nevykonal nič, aby napomohol dosiahnutiu účelu reštitučného zákona, neposkytol žiadnu pomoc žalobcovi, ba naopak, sťažoval jeho postup v konaní. Žalovaný 2 sa rozhodol využiť služby advokáta napriek tomu, že mal k dispozícii vlastných zamestnancov s právnickým vzdelaním, konal v rozpore so svojou povinnosťou hospodárneho využitia verejných financií. Žalovanému 2 by sa nemala priznať náhrada trov konania, keďže tieto nespĺňajú podmienku, že by išlo o nevyhnutné a efektívne náklady vynaložené na uplatnenie a bránenie práva účastníka v konaní, ktorého začatie nezavinil. Odkázal na nález Ústavného súdu SR z 09.09.2004, sp. zn. II. ÚS 78/2003 a uznesenie Krajského súdu v Trnave z 08.01.2013, sp. zn. 24Co/6/2012-305.

8. V replike k vyjadreniu žalobcu žalovaný 2 zdôraznil, že i rozsudkom z 11.04.2018, sp. zn. 6C/252/2007-666 bola žalovanému 1 uložená povinnosť vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k parcele C KN 1971/21, orná pôda o výmere 6771 m², vytvorenej GP č. 2111/15 pre k. ú. P. R.. Podľa žalobcom predloženého ZP č. 12/2018 RNDr. O. L. [ktorým určil všeobecnú hodnotu nehnuteľností v k. ú. P. R., vychádzajúc z ním ustálených nasledovných jednotkových cien: orná pôda (mimo zastavaného územia obce) 2,5014 €/m²] je hodnota vydaných nehnuteľností 17.437,40 Eur. Žalovaný 2 považuje napadnuté uznesenie za správne v časti týkajúcej sa rozhodnutia o tom, že žalovaný 2 má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, avšak za nesprávne a nezákonné v časti týkajúcej sa výšky priznanej náhrady trov konania. Vzhľadom na potrebu rozhodovať podľa CSP, žalovaný 2 navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že žalovanému 2 prizná náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, a to vychádzajúc z ust. § 10 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z.

9. Žalovaný 2 v ďalšom vyjadrení doplnil, že považoval a naďalej považuje za nesprávny právny názor konajúceho súdu, podľa ktorého je pre určenie výšky náhrady trov konania žalovanému 2 nevyhnutné vychádzať z ust. § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z., keďže hodnotu veci požadovanej žalobcom nemožno zistiť. Je pravdou, že žalobca v žalobe neoznačil nehnuteľnosti, ktorých vydania sa domáhal, podľa stavu v katastri nehnuteľností, v dôsledku čoho by nebolo možné žalobe vyhovieť. Na stotožnenie nehnuteľností zapísaných v bývalej pozemkovej knihe na stav v katastri nehnuteľností slúži identifikácia, ktorú v posudzovanej veci nechal vyhotoviť žalobca príslušnou správou katastra. Z predloženej identifikácie je zrejmé, ohľadne ktorých nehnuteľností sa žalobca domáhal vydania vlastníctva. Tieto nehnuteľnosti nepochybne majú svoju hodnotu vyjadriteľnú v peniazoch a túto hodnotu

možno určiť. Vo vzťahu k námietke, že žalovaný nepreukázal hodnotu predmetu sporu, žalovaný 2 zdôrazňuje, že súd pri určení výšky náhrady trov konania nemusí vychádzať zo znaleckého posudku. Pri určení hodnoty sporných nehnuteľností vychádzal žalovaný 2 z údajov o druhu a výmere pozemku uvedených v GP č. 35-40/2008 a pokiaľ išlo o pozemky, ktoré neboli uvedené v geometrických plánoch, vychádzal z údajov o druhu a výmere pozemku uvedených v katastri nehnuteľností v registri „E“. Pri určení jednotkových cien za m² pozemku vychádzal žalovaný 2 pri lesných pozemkoch z hodnoty uvedenej v internej evidencii v programe POZEMKÁR, do ktorého poskytuje údaje o cenách Národné lesnícke centrum vo Zvolene, ktoré je znalcom v odbore oceňovania lesa, a to na základe zmluvy, ktorej kópia bola v prílohe odvolania. Pri určení jednotkových cien za m² v prípade ostatných druhov pozemkov vychádzal žalovaný 2 z prílohy č. 3 vyhl. č. 492/2004 Z. z., podľa ktorej sa jednotková všeobecná hodnota pozemku sa stanoví podľa vzťahu $VSHMJ = VHMJ \cdot kPD$ [€/m²], kde VHMJ - jednotková východisková hodnota pozemku, ktorá sa stanoví podľa osobitného zákona (zákona o dani z nehnuteľností č. 317/1992 Zb.) v závislosti od katastrálneho územia a okresu a kPD je koeficient polohovej diferenciácie. Na účely určenia hodnoty nehnuteľností preto žalovaný 2 vychádzal z jednotkovej východiskovej hodnoty pozemku podľa prílohy č. 1 a 2 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach (ktorým bol nahradený zákon č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností), a to bez akéhokoľvek navýšenia. Hodnotu celého predmetu sporu tak žalovaný 2 (nemajúc všetky podklady, ktorých poskytnutie od súdu žiadal, a majúc extrémne krátku lehotu na vyčíslenie náhrady trov pod stratou nároku v prípade podania vyčíslenia po lehote) určil na 563.692,- Eur, t. j. 16.981.785,19 Sk. Vo vzťahu k námietke, že trovy právneho zastúpenia žalovaného sú neúčelné, keďže tento bol zastúpený advokátom, aj keď má i vlastných zamestnancov s právnickým vzdelaním, žalovaný poukazuje na konštantnú judikatúru najvyšších súdnych autorít: uznesenia Najvyššieho súdu SR z 19.07.2012, sp. zn. 7 Cdo 93/2012 a z 29.09.2015, sp. zn. 4MCdo 16/2014 a nález Ústavného súdu SR zo 17.08.2016, sp. zn. I. ÚS 264/2016. O nároku na náhradu trov konania medzi žalobcom a žalovaným je treba rozhodnúť na základe zásady úspechu v spore, ktorú dopĺňa zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie.

10. Žalobca v odvolacej duplike k replike žalovaného uviedol, že žalovanému 2 neprináleží vôbec nárok na náhradu trov konania. Žalobca považuje tvrdenia žalovaného za zavádzajúce a neopodstatnené. K presnému a jasnému vymedzeniu petitu žaloby došlo podaním zo 06.10.2008, teda v čase, keď žalovaný 2 už nebol účastníkom konania. Až od tohto dátumu možno považovať žalobný petít za ustálený a vykonateľný aj na účely ocenenia predmetu konania. Preto je zrejmé, že žalobný petít vymedzený v žalobe a ani počas celej „účasti“ žalovaného 2 v tomto súdnom konaní nebol určitý, čo sa týka predmetu konania - nehnuteľnosti, o ktorých sa malo konať, a teda nemožno ani určiť hodnotu predmetu konania. Z tohto dôvodu je aj vyčíslenie trov konania žalovaného 2 nesprávne a bezpredmetné. Výmera v PK vložkách sa môže líšiť aj o viac ako 40 % oproti skutočnému stavu a nejde o záväzný údaj - pozri aj Pozemkovoknižný poriadok (nariadenie Ministerstva spravodlivosti č. 222 z 15.12.1855). Irelevantné je prirovnávanie k oceneniu nehnuteľnosti v ZP č. 12/2018, ktorý doložil žalobca. Nielenže ide o znalecký úkon (na rozdiel od dôkazov, na ktoré sa odvoláva žalovaný 2), ale najmä znalec na rozdiel od žalovaného 2 už vychádzal z konkrétneho a presne vymedzeného petitu voči žalovanému 1 - Slovenskému pozemkovému fondu. Žalovaný 2 si riadne nevyčísľil náhradu trov konania a nepreukázal hodnotu žalovaných nehnuteľností. Žalobca zdôraznil, že hoci proti uzneseniu podal odvolanie aj on, nenamieta postup súdu, ktorým v tomto prípade pri určení výšky vychádzal vo vzťahu k žalovanému 2 práve z ust. § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), skôr ako pristúpil k meritórnemu preskúmaniu veci zistil, že odvolanie žalobcu bolo podané oneskorene a odvolanie žalovaného 2 je sčasti neprípustné.

12. Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Do plynutia lehoty sa podľa § 121 ods. 2 CSP nezapočítava deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Lehota je zachovaná, ak sa podľa § 121 ods. 5 CSP posledný deň lehoty urobí úkon na súde, alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

13. Z obsahu spisu z pripojených doručení bolo zistené, že napadnuté uznesenie bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené do vlastných rúk dňa 14.10.2013 (č. I. 447). Dňom nasledujúcim po doručení, teda 15.10.2013 začala žalobcovi plynúť zákonná 15-dňová odvolacia lehota, ktorá mu uplynula 29.10.2013. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu však svoje odvolanie vyhotovil až

04.11.2013 a podal na poštovú prepravu 05.11.2013. Keďže sa tak stalo po uplynutí lehoty na podanie odvolania, odvolanie žalobcu je oneskorené. Pretože žalobca bol riadne poučený o lehote na podanie odvolania v napadnutom uznesení, predĺženie odvolacej lehoty na 3 mesiace podľa § 362 ods. 3 CSP neprichádza do úvahy.

14. Vzhľadom na to, že odvolanie žalobcu bolo podané oneskorene, odvolací súd ho podľa § 386 písm. a) CSP odmietol (výrok I).

15. Pokiaľ ide o odvolanie žalovaného 2, tento žiadal uznesenie súdu prvej inštancie alternatívne zrušiť v celom rozsahu, teda vrátane výroku I, ktorým bolo zrušené uznesenie súdu prvej inštancie z 10.01.2012, č. k. 6C/252/2007-411 o nariadení znaleckého dokazovania. Uznesenie o tom, či sa vo veci vykoná znalecké dokazovanie, je uznesením, ktorým sa upravuje vedenie konania a voči takémuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné [§ 202 ods. 3 písm. a) OSP, teraz § 355 ods. 2 v spojení s § 357 CSP]. Vzhľadom na to, že odvolanie žalovaného 2 v tejto časti smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, nemohol odvolací súd napadnuté rozhodnutie preskúmať a meritórne o odvolaní rozhodnúť, ale musel odvolanie žalovaného voči výroku I napadnutého uznesenia podľa § 386 písm. c) CSP odmietnuť (výrok II).

16. Následne odvolací súd, po zistení, že odvolanie žalovaného 2 vo zvyšnej časti bolo podané včas (§ 204 ods. 1 v čase podania odvolania účinného OSP, teraz § 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 OSP, teraz § 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 201 a § 202 OSP, teraz § 355 ods. 2 v spojení s § 357 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP, teraz § 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil podľa obsahu odvolania zákonom prípustné odvolacie dôvody [§ 205 ods. 2 písm. c), d) a f) OSP, teraz § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP], preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je vo výroku II vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

17. Podstatou odvolania žalovaného 2 voči výroku II napadnutého uznesenia je jeho odlišný právny názor na to, aký právny predpis, resp. ktoré jeho ust. treba uplatniť pri určení tarifnej odmeny advokáta podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Kým súd prvej inštancie použil § 11 ods. 1 vyhlášky v znení do 31.05.2009 (§ 20a) preto, lebo usúdil, že hodnotu veci, ktorej sa právna služba týka, nemožno zistiť, žalovaný 2 tvrdí, že treba uplatniť § 10 ods. 2 vyhlášky, pretože nehnuteľnosti označené v žalobe majú svoju hodnotu vyjadriteľnú v peniazoch a túto možno určiť.

18. Súdna prax (II. ÚS 583/2013, IV. ÚS 140/2019, I. ÚS 84/2020) sa ustálila na tom, že ak je predmetom žaloby určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, teda právo oceniťné peniazmi, spravidla nepôjde o prípad, keď je namieste použiť § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky (§ 11 ods. 1 vyhlášky v znení do 31.05.2009). Hoci za úkony právnych služieb vykonané pred 01.06.2009 patrí advokátovi odmena podľa predpisov účinných do 31.05.2009, tomuto nazeraniu zodpovedá aj neskoršia novela vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vykonaná zákonom č. 184/2013 Z. z., ktorá s účinnosťou od 01.07.2013 doplnila § 10 ods. 2 o slová „a hodnota veci, o ktorej vlastníctvo sa vedie spor alebo ktorej vydanie je predmetom súdneho sporu“. Pre určenie tarifnej hodnoty je pritom rozhodujúci okamih začatia poskytovania právnej služby (IV. ÚS 202/2018).

19. Vyjadriť hodnotu (v danom prípade práva) predovšetkým znamená vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, t. j. s tým, aké účinky má pre účastníkov meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní. V bežných sporoch (občianskoprávných alebo obchodných) môže aj rozhodnutie súdu o určení práva v okolnostiach prípadu mať konkrétne materiálne účinky pre strany (priamym dôsledkom je zväčšenie alebo zmenšenie ich majetku) a pri splnení podmienky, že zistenie ceny tohto práva nie je spojené s „nepomernými ťažkosťami“, je oprávnené, aby súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal v týchto prípadoch z ustanovenia § 10 ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 vyhlášky (III. ÚS 325/2009). Základom rozhodnutia o trovách konania ako rozhodnutia procesného musí byť stav procesný a ten je určený obsahom žaloby a jej potenciálnym výsledkom pre žalobcu (III. ÚS 528/2021). Dôležité preto je, aby súd posúdil, aký by malo vyhovenie žalobe, ktorá je procesným

úkonom (§ 131 CSP), vplyv na postavenie strán. Žalobu ako podanie vo veci samej (§ 123 ods. 2 CSP) vyhodnocuje súd podľa jej obsahu (§ 124 ods. 1 CSP), ktorý musí byť vo vzájomnej logickej súvislosti so žalobným návrhom (petitom). Petit žaloby je podstatnou náležitosťou žaloby (§ 132 ods. 1 CSP) a súd je ním viazaný (§ 216 ods. 1 CSP). Napriek tomu, že súd nie je povinný presne sa držať žalobcom predloženej formulácie žalobného návrhu (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28.09.2010 sp. zn. 5Cdo/254/2009), predsa len musí žalobný návrh spĺňať kritéria dostatočnej určitosti a zrozumiteľnosti. V opačnom prípade by nebolo možné vymedziť predmet konania, teda to, o čom má súd konať a rozhodovať. Nedostatok zákonom stanovených náležitostí žaloby bráni jej vecnému prejednaniu a pokračovaniu v konaní (pozri napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 221/2007 a 3 Cdo 126/2011). Požiadavka určitosti a zrozumiteľnosti žalobného návrhu vyplýva aj z potreby posudzovať, či prípadný výrok založený na žalobnom návrhu bude vykonateľný (§ 185 ods. 3 CSP). Pokiaľ by súd prevzal neurčitý a nezrozumiteľný petit, bolo by jeho rozhodnutie nevynútiteľné zákonnými prostriedkami (§ 232 ods. 1 CSP). Účinky takého súdneho rozhodnutia by sa nemohli v praxi medzi stranami prejavovať a právo na súdnu ochranu by ostalo bezobsažné.

20. Pokiaľ má dôjsť k zmene zápisu vecných práv k nehnuteľnostiam zapísaných v katastri nehnuteľností, je nevyhnutné, aby bola nehnuteľnosť označená tak, aby ju nebolo možné zameniť s inou nehnuteľnosťou. Zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností v znení v účinnom do 30.12.2007 (teda v čase podania žaloby) v tejto súvislosti vyžadoval, aby obsahom súdneho rozhodnutia ako verejnej listiny spôsobilaj na zápis do katastra nehnuteľností bolo označenie nehnuteľností podľa katastrálnych území, parcelných čísel pozemkov evidovaných v súbore popisných informácií, druhov pozemkov, súpisných čísel stavieb a spoluvlastníckych podielov vyjadrených zlomkom k celku, výmer a v prípade zápisu spoluvlastníckych podielov menších než celok i výmeru pripadajúcu na spoluvlastnícky podiel [§ 42 ods. 2 písm. c)]. Ak to tak nebolo, bývalá správa katastra nemohla zápis vykonať, ale musela verejnú listinu vrátiť na opravu alebo doplnenie (§ 42 ods. 4).

21. V prejednávanej veci žalobný návrh neobsahoval údaje zodpovedajúce aktuálnej evidencii nehnuteľností, výmeru, či veľkosť spoluvlastníckych podielov na nehnuteľnostiach, ktorých vlastníctva sa žalobca domáhal. Strany a aj súd prvej inštancie sa od počiatku zhodovali na tom, že takýto petit žaloby je neurčitý a nevykonateľný. Žalobca to uznal už v žalobe, pretože v danom čase nedisponoval identifikáciou parciel, ktorá by obsahovala údaje potrebné na to, aby vedel v žalobe presne označiť nehnuteľnosti, ktorých sa má týkať výrok súdneho rozhodnutia. To, čoho sa žalobca v skutočnosti domáhal, nebolo zrejme ani žalovanému 2, ktorý na nedostatky žalobného návrhu upozorňoval hneď vo svojom vyjadrení k žalobe z 26.06.2007 (č. I. 51), ako aj v odvolaní proti napadnutému uzneseniu zo 14.10.2013 (č. I. 448) a napokon aj v poslednom stanovisku z 23.09.2020 (č. I. 863) a počas celého konania zastával názor, že žalobe v takejto podobe by nebolo možné vyhovieť. Súd prvej inštancie zaujal rovnaký názor, keď 23.09.2007 vyzval žalobcu na spresnenie petitu žaloby. Žalobca následne (po 7 mesiacoch od podania žaloby) vzal voči žalovanému 2 žalobu späť, čo vyústilo do zastavenie konania voči tomuto žalovanému. K presnému a jasnému vymedzeniu petitu žaloby došlo až podaním žalobcu zo 06.10.2008, teda v čase, keď žalovaný 2 už nebol stranou konania. Až od tohto dátumu možno považovať žalobný petit vykonateľný a za ustálený aj na účely ocenenia predmetu konania.

22. Ako odvolací súd naznačil vyššie, rozhodujúcim momentom na určenie hodnoty veci je okamih začatia poskytovania právnej služby, čo v danom prípade zodpovedá štádiu, v ktorom sa konalo o žalobe v jej pôvodnej podobe. Ak teda v žalobe nebol žalobný návrh určitý, nebolo zrejme, o aké nehnuteľnosti sa koná a v akej výmere. Zároveň v dôsledku toho žalobný návrh nebol ani vykonateľný, čo v zmysle vyššie citovanej judikatúry znamená, že by sa súdne rozhodnutie, ktoré by ho prevzalo do výroku, v majetkovej sfére strán nijako neprejavilo, teda nebolo by spôsobilé vyvolať prakticky žiadne účinky. Takto vymedzený predmet sporu nemožno považovať za vec, ktorej hodnota je oceneľná v peniazoch. Žalobný petit vymedzený v žalobe počas celej účasti žalovaného 2 v súdnom konaní nebol určitý, čo sa týka predmetu konania - nehnuteľností, o ktorých sa malo konať, v dôsledku čoho nie je možné ani určiť hodnotu predmetu konania.

23. Treba uviesť, že z vyššie uvedených dôvodov je aj vyčíslenie trov konania žalovaného 2, ktoré sa zakladá na výmerách pozemkov, nesprávne. Výmera v pozemkovoknižných vložkách nepredstavuje záväzný údaj (pozri § 51 Pozemkovoknižného poriadku - nariadenie Ministerstva spravodlivosti č. 222 z 15.12.1855). Ani dobová judikatúra nepovažovala údaj o výmere parciel podľa katastrálnej, či pozemkovej mapy za rozhodujúci (pozri rozhodnutie z 21.11.1922, R I 1217/22).

Nie je preto správne vychádzať pri vyčíslení trov konania z petitu uvedeného v žalobe, a tým z údajov podľa pozemkovoknižných vložiek (vrátane označenia a výmery jednotlivých nehnuteľností v pozemkovoknižných vložkách).

24. Len pre úplnosť odvolací súd upozorňuje, že ani v podaní žalobcu z 28.11.2007, ale ani v jeho podaní zo 04.01.2008 neboli nehnuteľnosti, ktorých vydanie žalobca naďalej požadoval už len od žalovaného 1, ešte presne identifikované. Ide najmä o výmeru, pretože pri väčšine parciel žalobca požadoval iba časť výmery, bez bližšej špecifikácie - tú následne spresnil v ďalších podaniach na základe geometrických plánov. Len pri 13 parcelách bola už výmera určená, no táto výmera nezodpovedala výmere uvedenej v pozemkovoknižnej vložke, ale bola menšia. Z uvedeného vyplýva, že žalovaným 2 predložené ocenenie nehnuteľností a vyčíslenie trov konania nemôže obstať a nemožno z neho vychádzať pre účely vyčíslenia trov konania a z rovnakého dôvodu nemožno použiť ani súdne rozhodnutia, na ktoré žalovaný 2 odkazuje.

25. V danom prípade teda odvolací súd konštatuje, že v čase zastavenia konania voči žalovanému 2 nebolo zrejmé, akých konkrétnych nehnuteľností, s akým druhom pozemku a v akej výmere sa žalobca domáha, a preto nebol predmet konania dostatočne určito vymedzený a žalobný návrh vykonateľný, čo nemôže viesť k inému záveru, než k tomu, že hodnotu veci nebolo možné oceniť. Ak teda súd prvej inštancie namiesto § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky uplatnil pri výpočte náhrady trov konania § 11 ods. 1 vyhlášky, postupoval správne.

26. Pokiaľ ide o výpočet výšky náhrady trov konania (už na základe cit. ust. § 11 ods. 1 vyhlášky), žalovaný 2 v odvolacom konaní nevzniesol voči nemu žiadne konkrétne výhrady, v dôsledku čoho odvolací súd ani nemal priestor preskúmať správnosť spôsobu tohto výpočtu.

27. Pre poriadok odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ by sa mal presadiť názor žalovaného 2, že bez ohľadu na určitosť a vykonateľnosť petitu treba na predmet konania nazerať ako na oceneľný peniazmi, viedlo by to k nezmyselnej dvojkolajnosti pri posudzovaní procesných dôsledkov správania strán v danej veci. Odvolací súd zastáva názor, že žalobca nemôže byť v horšej pozícii, ak žalobu sám voči žalovanému 2 iniciatívne zobral späť, než v akej by bol, keby zostal pasívny a v konaní vôbec žiadny úkon nevykonal. Ak by totiž žalobca ostal nečinný a petit žaloby by napriek výzve súdu nespresnil, jeho vadná žaloba by musela byť v konečnom dôsledku odmietnutá. V takom prípade by sa žalovaný 2 v skutočnosti ani nemal prečo zúčastňovať konania, v dôsledku čoho by mu ani žiadna náhrada trov konania neprináležala (porovnaj R 72/2018).

28. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy, je výrok II napadnutého uznesenia vecne správny, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie v tomto rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil (výrok III).

29. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP vychádzajúc z celkového neúspechu žalovaného 2 v odvolacom konaní, a preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznal úspešnému žalobcovi (výrok IV).

30. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).